

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

IV. ÚS 40/09-20

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 19. marca 2009 v senáte zloženom z predsedníčky Ľudmily Gajdošikovej a zo sudcov Jána Lubyho a Ladislava Orosza o sťažnosti M. S., Č., zastúpeného advokátom JUDr. J. S., Ž., vo veci namietaného porušenia jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a podľa čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd a práva na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Čadca v konaní vedenom pod sp. zn. 10 C 67/2004 takto

r o z h o d o l :

1. Základné právo M. S. na prerokovanie jeho veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a podľa čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd a právo na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Čadca v konaní vedenom pod sp. zn. 10 C 67/2004 p o r u š e n é b o l o .

2. Okresnému súdu Čadca p r i k a z u j e , aby v konaní vedenom pod sp. zn. 10 C 67/2004 konal bez zbytočných prietáhov.

3. M. S. p r i z n á v a finančné zadost'učinenie v sume 2 000 € [slovom dvetisíc eur (60 252 Sk)], ktoré mu je Okresný súd Čadca p o v i n n ý zaplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

4. Okresný súd Čadca j e p o v i n n ý uhradiť M. S. trovy právneho zastúpenia v sume 245,70 € [slovom dvestoštyridsaťpäť eur a sedemdesiat centov (7 401,96 Sk)] na účet jeho právneho zástupcu JUDr. J. S., Ž., do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 2. februára 2009 doručená sťažnosť M. S., Č. (ďalej len „sťažovateľ“), zastúpeného advokátom JUDr. J. S., Ž., ktorou namietal porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a podľa čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“) a práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Čadca (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 10 C 67/2004.

Sťažovateľ v sťažnosti uviedol, že 8. marca 2004 podal okresnému súdu žalobu „*na zaplatenie sumy 445.500,- Sk ako náhradu za bolesť a sťaženie spoločenského uplatnenia za ťažký pracovný úraz, následkom ktorého sa stal invalidným*“. Okresný súd nariadil vo veci pojednávanie na 23. november 2004, 20. január 2005, 29. marec 2005, 12. máj 2005 a 1. jún 2006 a uznesením z 13. júla 2006 konanie zastavil s tým, že po právoplatnosti bude vec postúpená Sociálnej poisťovni. Sťažovateľ podal proti tomuto uzneseniu odvolanie, na základe ktorého Krajský súd v Žiline (ďalej len „krajský súd“) uznesením sp. zn. 30 Co 18/2006 z 23. februára 2007 napadnuté uznesenie okresného súdu zrušil a vrátil mu vec na ďalšie konanie.

Podľa tvrdenia sťažovateľa sa posledné pojednávanie v jeho veci uskutočnilo 6. augusta 2008, na ktorom okresný súd nariadil znalecké dokazovanie.

Sťažovateľ žiadal v priebehu konania o nariadenie termínu pojednávania (29. januára 2008) a odstránenia prietáhov sa domáhal aj sťažnosťou podanou predsedovi okresného súdu (19. marca 2008).

Podľa názoru sťažovateľa dochádza v konaní k zbytočným prietahom, dĺžka konania je neprimeraná a v najbližšej dobe nemožno očakávať jeho právoplatné skončenie. Sťažovateľ preto žiada, aby ústavný súd takto rozhodol:

„Základné právo M. S. na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy SR a právo na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a podľa čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd bolo postupom Okresného súdu Čadca v konaní vedenom pod č. k. 10 C 67/2004 bolo porušené.

Okresnému súdu Čadca sa prikazuje, aby v konaní vedenom pod č. k. 10 C 67/2004 konal bez zbytočných prietáhov.

M. S. sa priznáva primerané finančné zadosťučinenie vo výške 3.000,- EUR, ktoré je Okresný súd Čadca povinný zaplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti nálezu.

Okresný súd v Čadci je povinný zaplatiť M. S. trovy konania z titulu právneho zastúpenia vo výške 245,70 EUR (2 úkony á 115,90 EUR + 2 x režijný paušál á 6,95 EUR), na účet advokáta JUDr. J. S., advokáta, do dvoch mesiacov dní od právoplatnosti nálezu na účet vedený v T. a. s. č. ú...“

Ústavný súd predbežne prerokoval sťažnosť sťažovateľa na neverejnom zasadnutí senátu podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“), a keďže nezistil dôvody na jej odmietnutie podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde, uznesením č. k. IV. ÚS 40/09-10 z 12. februára 2009 ju prijal na ďalšie konanie.

Po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie ústavný súd vyzval 24. februára 2009 predsedu okresného súdu, aby sa vyjadril k otázke vhodnosti ústneho pojednávania a zároveň, aby sa vyjadril aj k sťažnosti a jej prijatiu na ďalšie konanie.

Predseda okresného súdu vo svojom vyjadrení k sťažnosti z 2. marca 2009 (Spr. 374/2009) doručenom ústavnému súdu 6. marca 2009 okrem iného uviedol, že súhlasí s tým, aby ústavný súd upustil od ústneho pojednávania vo veci.

Právny zástupca sťažovateľa súhlasil s tým, aby ústavný súd upustil od ústneho pojednávania vo veci.

II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv nerozhoduje iný súd.

Sťažovateľ sa sťažnosťou domáhal vyslovenia porušenia svojho základného práva upraveného v čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 38 ods. 2 listiny, podľa ktorého každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietahov.

Sťažovateľ zároveň namietal aj porušenie čl. 6 ods. 1 dohovoru, podľa ktorého každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom. Ústavný súd si pri výklade „práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov“ garantovaného v čl. 48 ods. 2 ústavy a v čl. 38 ods. 2 listiny osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej aj „ESLP“) k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o „právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote“, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (II. ÚS 55/98, III. ÚS 176/06).

Ústavný súd pri rozhodovaní o sťažnostiach namietajúcich porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (čo platí, aj pokiaľ ide o čl. 38 ods. 2 listiny a čl. 6 ods. 1 dohovoru) vychádza predovšetkým zo svojej ustálenej judikatúry, v súlade s ktorou účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia všeobecného súdu. Samotným prerokovaním veci na súde sa právna neistota účastníka konania neodstraňuje. K stavu právnej istoty dochádza zásadne až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iným zákonom predvídaným spôsobom, ktorý znamená nastolenie právnej istoty inak ako právoplatným rozhodnutím súdu (m. m. IV. ÚS 221/04).

Základnou povinnosťou súdu i sudcu je preto zabezpečiť taký procesný postup v súdnom konaní, ktorý čo najskôr odstráni stav právnej neistoty, kvôli ktorému sa účastník konania obrátil na súd so žiadosťou o jeho rozhodnutie.

Táto povinnosť súdu a sudcu vyplýva z § 6 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“), ktorý súdom prikazuje, aby v súčinnosti so všetkými účastníkmi konania postupovali tak, aby ochrana ich práv bola rýchla a účinná, ďalej z § 100 ods. 1 OSP, podľa ktorého len čo sa konanie začalo, postupuje v ňom súd i bez ďalších návrhov tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prejednaná a rozhodnutá. Sudca je podľa § 117 OSP povinný robiť vhodné opatrenia, aby sa zabezpečilo splnenie účelu pojednávania a úspešné vykonanie dôkazov.

Pri posudzovaní otázky, či v súdnom konaní došlo k zbytočným prieťahom v konaní, a tým aj k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 38 ods. 2 listiny, ako aj práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ústavný súd v súlade so svojou doterajšou judikatúrou (III. ÚS 74/02, III. ÚS 111/02, IV. ÚS 19/08) zohľadňuje tri základné kritériá, ktorými sú právna a faktická zložitosť veci, o ktorej súd rozhoduje (1), správanie účastníka súdneho konania (2) a postup samotného súdu (3). V súlade s judikatúrou ESĽP v rámci prvého kritéria ústavný súd prihliada aj na predmet sporu (povahu veci) v posudzovanom konaní a jeho význam pre sťažovateľa (I. ÚS 19/00, II. ÚS 32/02). Podľa uvedených kritérií posudzoval ústavný súd aj sťažnosť sťažovateľa.

1. Pokiaľ ide o kritérium zložitosti veci, ústavný súd konštatuje, že predmetom konania pred okresným súdom je žaloba sťažovateľa o zvýšenie náhrady za bolesť a sťaženie spoločenského uplatnenia v súvislosti s ťažkým pracovným úrazom z roku 1991. Zo skutočností uvedených sťažovateľom a okresným súdom ani z obsahu na vec sa vzťahujúceho súdneho spisu ústavný súd nezistil takú okolnosť, ktorá by odôvodňovala záver o právnej zložitosti veci. Ide o vec, ktorá tvorí štandardnú súčasť rozhodovacej činnosti všeobecných súdov.

Pokiaľ ide o faktickú zložitosť veci, treba poukázať na to, že okolnosti prípadu si vyžiadali znalecký posudok; nemožno však hovoriť o takej zložitosti veci, ktorou by bolo možné odôvodniť doterajšiu dĺžku konania.

Povaha veci – náhrada za bolesť a sťaženie spoločenského uplatnenia za ťažký pracovný úraz, následkom ktorého sa stal sťažovateľ invalidným – si vyžaduje pristupovať k veci s osobitnou starostlivosťou.

2. Správanie účastníka konania je druhým kritériom pri rozhodovaní o tom, či v konaní pred súdom došlo k zbytočným priet'ahom, a tým aj k porušeniu základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, čl. 38 ods. 2 listiny a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Ústavný súd konštatuje, že nezistil žiadne skutočnosti, ktoré by mali byť pripísané na ťarchu sťažovateľa, ktorý je v tomto spore žalobcom, v súvislosti s doterajšou dĺžkou konania.

3. Tretím hodnotiacim kritériom, podľa ktorého ústavný súd zisťoval, či došlo k porušeniu základného práva sťažovateľa na prerokovanie jeho veci bez zbytočných podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 38 ods. 2 listiny a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, bol postup samotného okresného súdu v napadnutom konaní.

Ústavný súd z prehľadu spisu okresného súdu vedeného pod sp. zn. 10 C 67/2004 zistil tieto skutočnosti:

„8. 3. 2004 – návrh evidovaný pod č. 10 C/67/2004, sudca JUDr. M...“

6. 4. 2004 – návrh zaslaný odporcovi na vyjadrenie
29. 4. 2004 – vyjadrenie odporcu k návrhu
19. 5. 2004 (28. 5. 2004) – vyjadrenie Sociálnej poisťovne, pobočky Č. k návrhu
1. 10. 2004 – vyjadrenie navrhovateľa ...
23. 11. 2004 – pojednávanie – odročené na 20. 1. 2005 za účelom vyžiadania správ
20. 1. 2005 – pojednávanie – odročené na 29. 3. 2005 za účelom urgovania správ
29. 3. 2005 – pojednávanie – odročené na 12. 5. 2005 za účelom opätovného predvolania navrhovateľa, jeho právneho zástupcu, odporcu a vedľajšieho účastníka
12. 5. 2005 – pojednávanie – odročené na neurčito (opätovne bude urgovaná správa od ÚPSVaR Č., bude nariadené znalecké dokazovanie, 1-mesačná lehota na oznámenie, aké sú ďalšie návrhy na vykonanie dokazovania)
4. 7. 2005 – súdu doručená posledná žiadaná správa...
16. 12. 2005 – odporca oznámil súdu, že poukáže poplatok na účet súdu
2. 1. 2006 – zložený poplatok ...
4. 1. 2006 – opatrením predsedníčky súdu bol spis pridelený na ďalšie konanie JUDr. K. z dôvodu dočasného pozastavenia výkonu funkcie sudcu JUDr. M.
12. 1. 2006 – spis predložený sudcovi ...
1. 6. 2006 – pojednávanie – vo veci rozhodnuté (konanie zastavené s tým, že po právoplatnosti bude vec postúpená Sociálnej poisťovni – ústredie Č.) ...
30. 8. 2006 – odvolanie navrhovateľa
4. 9. 2006 – odvolanie vedľajšieho účastníka ...
7. 9. 2006 – spis zaslaný na KS Žilina
26. 3. 2007 – spis vrátený z krajského súdu ...
13. 6. 2007 – sudca (v tom čase už predseda OS) nariadil spis predložiť Mgr. G. na ďalší procesný postup, nakoľko Mgr. G. prevzal agendu v senáte 10 C JUDr. M.
4. 7. 2007 – spis predložený sudcovi Mgr. G.
1. 4. 2008 – referát sudcu – opätovne sa doručovalo rozhodnutie KS Žilina účastníkom konania spolu s výzvou na oznámenie návrhov na doplnenie dokazovania)
18. 4. 2008 – Sociálna poisťovňa Č. oznámila, že nemá ďalšie návrhy na vykonanie dokazovania

9. 4. 2008 – právny zástupca navrhovateľa navrhuje vykonať znalecké dokazovanie znalcom z odboru zdravotníctva – chirurgie a traumatológie

2. 5. 2008 – A. Ž. taktiež navrhuje vykonať znalecké dokazovanie ...

6. 6. 2008 – pojednávanie – odročené na neurčito za účelom nariadenia znaleckého dokazovania

6. 6. 2008 – uznesenie – súd nepripustil vstup Sociálnej poisťovne B. do konania ako vedľajšieho účastníka na strane odporcu

18. 7. 2008 – záznam spísaný sudcom (zistoval dostupnosť znalca MUDr. K. O., kedy bude môcť zrealizovať znalecké dokazovanie, znalec uviedol, že čerpá riadnu dovolenku, znalecké dokazovanie môže vykonať v mesiacoch 9-10. 2008) ...

25. 9. 2008 – uznesenie – nariadené znalecké dokazovanie

30. 12. 2008 – súdu doručený znalecký posudok ...

3. 2. 2009 – vyjadrenie navrhovateľa k znaleckému posudku

18. 2. 2009 – vyjadrenie A.“

Vzhľadom na doterajší priebeh konania predseda okresného súdu uviedol, že vo veci boli zo strany okresného súdu spôsobené prieťahy v konaní.

Na základe doterajšieho priebehu konania ústavný súd konštatuje, že okresný súd prvé štyri pojednávania nariadené v priebehu rokov 2004 – 2005 (23. november 2004, 20. január 2005, 29. marec 2005 a 12. máj 2005) opakovane vždy odročil na účel získania správ od účastníkov konania, hoci už v čase ich nariaďovania vedel, že tieto správy nemá k dispozícii, čo svedčí o neefektívnom postupe okresného súdu vo veci. Okresný súd na pojednávaní 1. júna 2006 konanie vo veci návrhu sťažovateľa zastavil z dôvodu postúpenia veci Sociálnej poisťovni – ústrediu B. ako príslušnému orgánu na ďalšie konanie.

Sťažovateľ proti uzneseniu okresného súdu č. k. 10 C 67/2004-101 z 13. júla 2006 o zastavení konania podal odvolanie krajskému súdu. Krajský súd zrušil uznesením č. k. 30 Co/18/2006-133 z 23. februára 2007 označené rozhodnutie okresného súdu a vec mu vrátil na ďalšie konanie, keď vo svojom rozhodnutí okrem iného uviedol:

„... Sociálna poisťovňa pred 1. januárom 2004 a ani potom nemôže rozhodnúť o uspokojovaní nárokov na náhrady alebo dávky úrazového poistenia o nároku v tých prípadoch, v ktorých tak podľa predpisov účinných do 31. 12. 2003, ako aj podľa zákona účinného od 1. 1. 2004, je ustanovené, že o nich môže rozhodnúť len súd. Ide o prípady zvýšenia náhrady za bolesť a zvýšenia náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia, nakoľko poškodený svoje poškodenie pokladá za prípad hodný osobitného zreteľa tak, ako tomu je aj v prejednávanej veci. Pri rozhodovaní o náhrade za bolesť a o náhrade za sťaženie spoločenského uplatnenia, ak zamestnávateľ potvrdil rozsah svojej zodpovednosti za škodu v dôsledku pracovného úrazu alebo choroby z povolania. Sociálna poisťovňa určí nárok – výšku náhrady škody u nároku vzniknutého do 31. 12. 2003 podľa predpisov účinných do 31. 12. 2003, t. j. v zmysle § 203 Zákonníka práce podľa osobitného predpisu, ktorým je vyhláška Ministerstva zdravotníctva, spravodlivosti, Štátneho úradu sociálneho zabezpečenia a Ústrednej rady odborov č. 32/1965 Zb. o odškodňovaní bolesti a sťaženia spoločenského uplatnenia v znení neskorších predpisov okrem prípadov, kedy si poškodený uplatňoval zvýšené odškodnenie podľa § 7 ods. 3 citovanej vyhlášky nad sumu ustanovenú vo vyhláške. O týchto nárokoch ako o prípadoch hodných osobitného zreteľa mohol rozhodnúť jedine súd. Rovnaký postup ostáva zachovaný aj pri rozhodovaní o zvýšení náhrady za bolesť a náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia pri nároku uplatnenom po 1. januári 2004 v prípadoch, keď nárok vznikol pred 1. 1. 2004 podľa predpisov účinných do 31. 12. 2003. Vtedy Sociálna poisťovňa rozhodovala v zmysle ust. § 259 zákona o sociálnom poistení, avšak rovnako s výnimkou uplatnených nárokov poškodených podľa § 7 ods. 3 vyhlášky č. 32/1965 Zb., o ktorých opäť môže rozhodnúť len súd. Z uvedeného vyplýva, že vecná príslušnosť súdu v zmysle ust. § 7 ods. 1 a 3 O. s. p. zostala v prejednávanom prípade zachovaná. Vzhľadom k uvedenému o nároku navrhovateľa uplatneného žalobou zo dňa 8. 3. 2004 na zvýšenie náhrady z titulu sťaženia spoločenského uplatnenia za pracovný úraz, ku ktorému došlo 3. 5. 1991, je daná jedine právomoc súdu.

Súčasne odvolací súd poukazuje, že pokiaľ už rozsudkom Okresného súdu v Čadci č. k. 10 259/1993-85 zo dňa 13. 10. 1994, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 13. 12. 1994, súd rozhodol o zvýšení náhrady za bolestné a sťaženie spoločenského uplatnenia pre navrhovateľa proti právnenému predchodcovi odporcu, v danom prípade sa nejedná o prekážku právoplatne rozhodnutej veci v zmysle ust. § 159 ods. 2 O. s. p., aj keď v tomto

novom konaní ide o ten istý právny vzťah medzi tými istými účastníkmi, je však potrebné poznamenať, že novo uplatnený nárok v tejto žalobe sa opiera o iné skutočnosti, ktoré tu neboli v čase pôvodného konania. Z uvedených dôvodov krajský súd v zmysle ust. § 221 ods. 1 písm. f) O. s. p. zrušil napadnuté rozhodnutie okresného súdu a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

V ďalšom konaní okresný súd v zmysle procesných návrhov účastníkov konania zvolí postup smerujúci k rozhodnutiu vo veci samej s ohľadom aj na ust. § 196 Zákonníka práce (zákon č. 65/1965 Zb. v znení neskorších predpisov účinného v čase vzniku pracovného úrazu navrhovateľa).“

Z uvedeného vyplýva, že okresný súd nepostupoval správne, keď konanie zastavil s tým, že vec nepatrí do jeho právomoci, čím prispel k neodôvodnenému predĺženiu konania v tak citlivej veci, akou je konanie o náhrade za bolesť a sťaženie spoločenského uplatnenia za ťažký pracovný úraz, v dôsledku ktorého sa stal sťažovateľ invalidný.

Po zrušení označeného rozhodnutia okresného súdu a vrátení mu veci na ďalšie konanie okresný súd nariadil pojednávanie na 6. jún 2008, ktoré bolo odročené v súvislosti s vyhotovením uznesenia o nariadení znaleckého dokazovania. Toto uznesenie bolo vypracované 25. septembra 2008 a nadobudlo právoplatnosť 10. októbra 2008. Po doručení znaleckého posudku okresnému súdu 30. decembra 2008 bol znalecký posudok zaslaný 28. januára 2009 účastníkom konania na vyjadrenie. Po vyjadrení účastníkov bol spis predložený 26. februára 2009 sudcovi.

Podľa názoru ústavného súdu konanie okresného súdu je poznačené nielen neefektívnosťou konania v počiatočnom období, keď boli nariadené pojednávania odročované z dôvodu nedostatku (absencie) správ požadovaných od účastníkov konania, ale aj jeho nesprávnym postupom a rozhodnutím o zastavení konania z dôvodu nedostatku jeho právomoci, ktoré malo za následok celkové predĺženie konania. Okrem toho je konanie okresného súdu poznačené aj nečinnosťou, a to predovšetkým v období po zrušení predmetného uznesenia a vrátení veci okresnému súdu (od 26. marca 2007 do 1. apríla 2008), t. j. v celkovej dĺžke viac ako jeden rok.

Vychádzajúc z uvedeného ústavný súd dospel k záveru, že doterajším postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 10 C 67/2004 došlo k zbytočným priet'ahom v tomto konaní, keďže okresný súd z dôvodu svojej neefektívnej činnosti, ale aj nečinnosti ani po piatich rokoch nerozhodol vo veci samej. Tým došlo aj k porušeniu základného práva sťažovateľa na prerokovanie jeho veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, čl. 38 ods. 2 listiny a práva na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

III.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, prikázať, aby ten, kto práva alebo slobody porušil svojou nečinnosťou, vo veci konal. Keďže označené konanie nebolo do času rozhodnutia ústavného súdu o sťažnosti právoplatne skončené, ústavný súd prikázal okresnému súdu, aby v konaní vedenom pod sp. zn. 10 C 67/2004 v ďalšom období postupoval bez zbytočných priet'ahov.

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva boli podľa odseku 1 porušené, primerané finančné zadosťučinenie.

Podľa § 50 ods. 3 zákona o ústavnom súde ak sa sťažovateľ domáha primeraného finančného zadosťučinenia, musí uviesť rozsah, ktorý požaduje, a z akých dôvodov sa ho domáha. Podľa § 56 ods. 5 zákona o ústavnom súde ak ústavný súd rozhodne o priznaní primeraného finančného zadosťučinenia, orgán, ktorý základné právo alebo slobodu porušil, je povinný ho vyplatiť sťažovateľovi do dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia ústavného súdu.

Sťažovateľ žiadal o priznanie finančného zadosťučinenia v sume 3 000 €, ktoré odôvodnil *„pretrvávajúcim pocitom neistoty, márnosti a nespravodlivosti, pričom tieto negatívne pocity vyvolané postupom súdu spôsobujú sťažovateľovi permanentný stres. Sťažovateľ sa stal v dôsledku ťažkého pracovného úrazu invalidným, jediným zdrojom jeho*

príjmu je invalidný dôchodok. Má porušenie statodynamiku v oblasti driekovokrížovej chrbtice s dráždením koreňovým, ktoré sa prejavuje trpnutím oboch dolných končatín a slabosťou. Má výrazne obmedzený predklon a bolesti pri sedení i chôdzi a nemôže vykonávať takmer žiadnu fyzicky náročnú prácu. Sťažovateľ podstúpil ďalšie operačné zákroky – výmeny bedrového kĺbu, i tieto však nepriniesli zlepšenie jeho zdravotného stavu. Sťažovateľ trpí neustálymi bolesťami, vynakladá nemalé finančné prostriedky na utišujúce lieky a pre spor trvajúci už takmer 5 rokov sa nemôže dočkať spravodlivého rozhodnutia...“.

Pri určovaní výšky finančného zadosťučinenia ústavný súd vychádzal zo zásad spravodlivosti, z ktorých vychádza Európsky súd pre ľudské práva, keď priznáva spravodlivé finančné zadosťučinenie podľa čl. 41 dohovoru, so zreteľom na konkrétne okolnosti prípadu.

Vzhľadom na doterajšiu dĺžku konania okresného súdu vedeného pod sp. zn. 10 C 67/2004 (päť rokov) a berúc do úvahy konkrétne okolnosti daného prípadu, správanie sťažovateľa, povahu vecí a význam konania pre sťažovateľa, ako aj skutočnosť, že predmetné konanie nebolo do rozhodnutia ústavného súdu právoplatne skončené, ústavný súd považoval priznanie sumy 2 000 € (60 252 Sk) za primerané finančné zadosťučinenie podľa § 56 ods. 4 zákona o ústavnom súde.

Ústavný súd napokon rozhodol aj o úhrade trov konania sťažovateľa, ktoré mu vznikli v súvislosti s jeho právnym zastupovaním advokátom JUDr. J. S. v konaní pred ústavným súdom. Podľa § 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže v odôvodnených prípadoch podľa výsledku konania uznesením uložiť niektorému účastníkovi konania, aby úplne alebo sčasti uhradil inému účastníkovi konania jeho trovy.

Ústavný súd pri rozhodovaní o priznaní trov konania vychádzal z priemernej mesačnej mzdy zamestnanca hospodárstva Slovenskej republiky za I. polrok 2008, ktorá bola 695,41 € (20 950 Sk). Náhradu priznal za dva úkony právnej služby v roku 2009 (prevzatie a prípravu zastúpenia a spísanie sťažnosti a jej podanie) v súlade s § 1 ods. 3,

§ 11 ods. 2 a § 14 ods. 1 písm. a) a c) vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“), a to za každý úkon po 115,90 € (3 492 Sk), t. j. spolu 231,80 € (6 984 Sk), čo spolu s režijným paušálom dvakrát 6,95 € (dvakrát 210 Sk) – (§ 16 ods. 3 vyhlášky) – predstavuje sumu 245,70 € (7 401,96 Sk).

Trovy konania je okresný súd povinný uhradiť na účet právneho zástupcu sťažovateľa (§ 31a zákona o ústavnom súde v spojení s § 149 OSP) v lehote dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

V zmysle čl. 133 ústavy, podľa ktorého proti rozhodnutiu ústavného súdu nie je prípustný opravný prostriedok, nadobudne toto rozhodnutie právoplatnosť dňom jeho doručenia účastníkom konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 19. marca 2009